

Zalecenia i plan działania dotyczący dialogu społecznego w nowych państwach członkowskich Unii Europejskiej (EU 13) i państwach kandydujących

---

Data: 30 października 2014 r.

Ilaria Savoini
Starszy doradca do spraw społecznych
Tel: +32 2 737 05 82
savoini@eurocommerce.eu

Laila Castaldo
Specjalista ds. strategii – UNI Europa
Tel: +32 2 235 08 68
laila.castaldo@uniglobalunion.org

Informacje ogólne

Priorytetem EuroCommerce i UNI Europa Commerce w ostatnich latach jest wdrażanie działań zmierzających do budowania zdolności w celu zwiększenia uczestnictwa partnerów społecznych z nowych krajów UE i krajów kandydujących w europejskich spotkaniach, działaniach i projektach branżowych dotyczących dialogu społecznego. Działania w tym zakresie skierowane są zwłaszcza na rozwój i umocnienie partnerstwa i wzajemnego zaufania pomiędzy organizacjami partnerów społecznych, uczestniczącymi w europejskim dialogu społecznym i w innych działaniach UE, szczególnie tymi organizacjami, które przystąpiły do projektu niedawno lub nie były do tej pory zaangażowane.

Punkty wyjścia dla wspólnych działań można ująć w dwóch pozycjach:

- **Ograniczone uczestnictwo partnerów społecznych** z krajów członkowskich w EUROPEJSKIM SEKTOROWYM DIALOGU SPOŁECZNYM w związku z trudnościami na poziomie krajowym
- Potrzeba wprowadzenia **nowej kultury dialogu społecznego w nowych państwach członkowskich UE i krajach kandydujących**, budowanie wzajemnego zaufania i zaangażowania partnerów społecznych we wspólnym opracowywaniu i wdrażaniu programu dialogu społecznego w zakresie interesujących kwestii na poziomie krajowym i UE

Mając na uwadze powyższe cele, organizacje te wdrożyły w 2011 r. indywidualne projekty służące budowaniu zdolności we współpracy z Centrum Szkoleniowym Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP). Z kolei na początku 2014 r. ukończony został wspólny projekt zatytułowany „Promowanie budowania zdolności i zwiększenie dialogu społecznego w sektorze handlu na rzecz partnerów społecznych i organizacji nowych państw członkowskich i państw kandydujących”. W ramach tych działań w lutym 2014 r. zorganizowane zostały cztery warsztaty regionalne, które zakończyły się konferencją. W warsztatach udział wzięło 54 uczestników i ekspertów.

W odniesieniu do powyższego EuroCommerce i UNI Europa Commerce pragną podsumować rezultaty ostatnich działań podjętych w nowych krajach członkowskich UE i w krajach kandydujących, a także uzgodnić wspólne zalecenia i wyznaczyć dalsze wspólne działania jako priorytet dla przyszłej działalności i współpracy w tej dziedzinie.

1. Wnioski i zalecenia projektowe

Na konferencji dotyczącej projektu służącego budowaniu zdolności podjęto następujące wnioski:

- Rządy krajowe powinny chronić, promować i ułatwiać dialog społeczny na każdym poziomie; umacniać zasady demokracji uczestniczącej i tworzyć konsensus w kwestiach społecznych i ekonomicznych.
- Trójstronny dialog społeczny wymaga konsolidacji krajowych organizacji trójstronnych (Rady Ekonomicznej i Społecznej itp.) poprzez zwiększenie treści i uprawnień istniejących form instytucjonalnych.
- Partnerzy społeczni w sektorze handlu powinni służyć władzom i parlamentom krajowym radą i powinni być włączani w proces legislacyjny w zakresie konsultacji i rekomendacji, a przez to być zaangażowani w proces podejmowania decyzji ekonomicznych i społecznych na poziomie krajowym.
- Należy podjąć badania, przeprowadzać ankiety, gromadzić dane, a gdy jest to możliwe, tworzyć wspólne analizy bardziej problematycznych kwestii o szczególnym wpływie na sektor handlu.
- Jeżeli jest to możliwe, partnerzy społeczni powinni tworzyć sektorowe komitety ds. dialogu społecznego na poziomie krajowym, a także zwiększyć sektorowe negocjacje zbiorowe i ich zasięg w celu podniesienia norm branżowych w handlu. Należy podnieść wolę polityczną i budowanie zaufania wśród partnerów społecznych na wszystkich poziomach (przedsiebiorstwa, kraju czy sektora, jeżeli dotyczy).
- Krajowi partnerzy społeczni winni traktować dialog społeczny jako środek do osiągnięcia wyników dla biznesu i pracowników w sektorze handlu. Należy rozpoznać i uwzględnić w programie roboczym Europejskiego Dialogu Społecznego różnorodne systemy stosunków pracy obowiązujące w nowych państwach UE (EU 13) i państwach kandydujących, aby umożliwić tym krajom lepsze uczestnictwo w Europejskim Dialogu Społecznym i wdrożenie rezultatów na poziomie krajowym.

2. Zalecenia dla partnerów społecznych dotyczące nowych państw członkowskich UE (EU 13) i państw kandydujących

W nawiązaniu do wniosków z powyższego projektu europejscy partnerzy społeczni zalecają członkom:

- zwiększenie poziomu reprezentatywności, umocnienie podstawy członkostwa po stronie pracodawców i związków zawodowych, zwłaszcza poprzez umocnienie organizacji partnerów społecznych na poziomie sektorowym i włączenie ich w negocjacje zbiorowe; zwiększenie liczby pracowników pełnoetatowych, w tym pracowników posługujących się językami obcymi;
- wprowadzenie większej liczby badań i ekspertyz poprzez ułatwienie dostępu do funduszy unijnych/krajowych i regionalnych we współpracy z uniwersytetami, instytutami pracy itp.;
- poprawienie komunikacji, udostępnianie wiedzy i rozpowszechnianie informacji na wszystkich poziomach, rozpoczynając od pracowników i organizacji związków zawodowych;
- wprowadzenie systematycznej edukacji managerów/przedstawicieli związków zawodowych w zakresie kwestii związanych z UE, w tym polityki UE mającej wpływ na sektor handlu i funduszy UE dla partnerów społecznych;
- zmaksymalizowanie korzyści współpracy międzynarodowej, a w szczególności udziału w dialogu społecznym na poziomie europejskim w celu zwiększenia jego zasięgu i skuteczności;
- przyjęcie podejścia proaktywnego i podjęcie wspólnych inicjatyw wobec rządów poszczególnych krajów;
- przeanalizowanie reformy prawa pracy we wspólnych konsultacjach i podjęcie starań zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa prawnego i udoskonalenia prawa pracy poprzez zwrócenie się do rządów krajowych;
- promowanie dialogu społecznego i negocjacji zbiorowych jako środka do poprawy jakości zatrudnienia w sektorze handlu;
- umocnienie roli UNI Europa i EuroCommerce jako uznanych partnerów społecznych na poziomie UE oraz ich reprezentatywności w nowych państwach członkowskich UE i w państwach kandydujących.

3. Działania jakie europejscy partnerzy społeczni powinni podjąć, aby wspierać organizacje członkowskie w państwach EU 13 i państwach kandydujących

EuroCommerce i UNI Europa będą:

włączać się w działania lobbystyczne i wspierać tego rodzaju działania podejmowane przez członków UNI Europa i EuroCommerce;

- organizować spotkania tematyczne z nowymi członkami Parlamentu Europejskiego EU 13, w konsultacji i na podstawie dyskusji z odpowiednimi organizacjami członków UNI Europa i EuroCommerce, w celu uwrażliwienia ich na istotę dialogu społecznego w handlu na poziomie krajowym i UE oraz podniesienia ich świadomości w zakresie kwestii związanych z handlem;
- wspierać partnerów społecznych danego kraju przed ich rządem za pomocą wspólnych pism, w celu zapewnienia ich uczestnictwa w takich kwestiach, jak: reformy prawa pracy, wprowadzenie nowych ustaw lub poprawek do istniejących ustaw mających wpływ na sektor handlu (decyzje zostaną podjęte na podstawie indywidualnego podejścia do każdego przypadku).

Promowanie sektorowego dialogu społecznego w UE

- Wspólne monitorowanie i zachęcanie do uwzględnienia uczestnictwa przedstawicieli państw EU 13 w działaniach dotyczących dialogu społecznego, opracowanych dla sektora handlu, a także szukanie rozwiązań dla ewentualnych problemów techniczno-

- organizacyjnych;
- Promowanie uczestnictwa członków EU 13 i państw kandydujących w globalnych działaniach sektorowych, organizowanych przez MOP;
- Wspólne stymulowanie i monitorowanie wdrożenia rezultatów dialogu społecznego w państwach EU 13.

Wsparcie i ekspertyza w zakresie funduszy unijnych

- Zapewnienie doradztwa, specjalistów i ekspertów do zaprezentowania wspólnych lub indywidualnych działań projektowych, które mają być wdrożone przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej: Europejskiego Funduszu Społecznego oraz pozycji budżetowych dotyczące, stosunków pracy i dialogu społecznego, a także innych unijnych narzędzi finansowania itp.
- Wdrożenie w najbliższej przyszłości projektu badawczego mającego na celu zebranie danych i dowodów istnienia stosunków pracy i dialogu społecznego w sektorze handlu na wszystkich poziomach, z uwzględnieniem przykładów dobrych praktyk ze wsparciem finansowym Komisji Europejskiej.

Pomoc w organizowaniu spotkań/obrad okrągłego stołu na poziomie krajowym

- Organizacja specyficznych i indywidualnych działań dla członków EU 13 i państw kandydujących w bliskiej współpracy z organizacjami zainteresowanych państw. Format działań będzie dostosowany do specyfiki danego kraju i, jeżeli dotyczy, będzie obejmował działania trójstronne;
- Wystosowanie prośby do Komisji Europejskiej o zapewnienie wsparcia (czynności szkoleniowych, funduszy na poszczególne projekty itp.) rządów krajów borykających się z większymi trudnościami z wdrażaniem dorobku społecznego UE;
- Jeżeli współpraca partnerów społecznych na poziomie krajowym jest utrudniona lub nie istnieje w związku ze specyfiką krajowych systemów stosunków pracy, europejscy partnerzy społeczni będą promować i wspierać uczestnictwo w projektach tematycznych, finansowanych przez UE (rady sektorowe ds. umiejętności, zatrudnienie osób młodych, systemy BHP w miejscu pracy). Będą także zalecać podniesienie świadomości co do tych problemów w tych krajach. Dialog społeczny jest domeną stron na poziomie krajowym, dlatego europejscy partnerzy społeczni nie mogą interweniować. Na życzenie którejkolwiek ze stron na poziomie krajowym europejscy partnerzy społeczni mogą służyć pomocą w budowaniu potencjału dialogu społecznego w przypadku braku takiego systemu lub potrzeby uzyskania wstępnego wsparcia;
- Dalsze promowanie wolności stowarzyszeń, dialogu społecznego i systemów negocjacji zbiorowych poprzez uczestnictwo - gdzie jest to możliwe - w wydarzeniach krajowych i konferencjach organizowanych przez partnerów społecznych;
- Ułatwienie wymiany dwustronnej i współpracy pomiędzy związkami zawodowymi i przedstawicielami pracowników organizacji członkowskich UNI Europa i EuroCommerce.

4. Rozpowszechnianie, monitorowanie i dalsze działania

- Kopia tego tekstu zostanie przesłana różnym służbom komisyjnym, członkom Parlamentu Europejskiego, rządowi i partnerom społecznym państw UE i państw kandydujących;
- Uprasza się partnerów społecznych poszczególnych krajów o rozpowszechnianie tego tekstu na poziomie lokalnym i na poziomie przedsiębiorstwa;
- Partnerzy społeczni dokonają oceny tych zaleceń podczas sesji plenarnych z zakresu dialogu społecznego przy użyciu odpowiedniego kwestionariusza przesłanego poszczególnym państwom w odpowiednim czasie w celu analizy i, w razie potrzeby, dostosowania wspólnych działań do rzeczywistych potrzeb organizacji członkowskich;
- Ten tekst zostanie poddany ponownej ocenie, a w razie potrzeby również weryfikacji pod koniec roku 2015;
- Ten tekst zostanie uwzględniony przez partnerów społecznych przy opracowywaniu kolejnego programu działania.